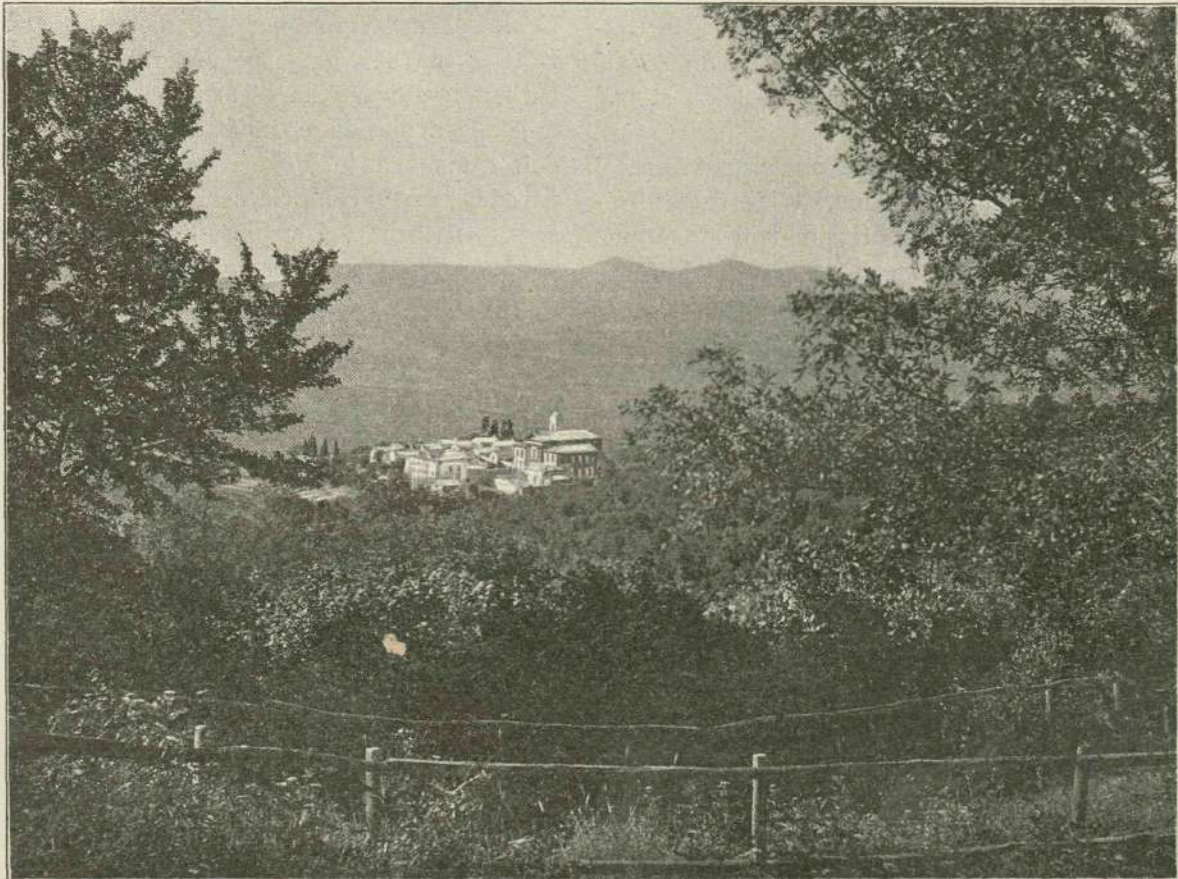

zeló grdo ravnal ž njo. Zakon je bil nesrečen. Težko je preiskovati, ali se je grešilo samo na jedni, ali morda tudi na drugi strani. To pa je dokazano, da je trosil knez Hatzfeld za svoje razkošno življenje ogromno denarja. Grofica, ki se je ločila od njega, se je bala, da ne bi zapravljal tudi njenega premoženja. Njeni sorodniki se niso hoteli postaviti zanjo, češ da bi s tem prišlo v ne-

prilike plemiško ime. L. 1846. se seznanil ž njo Lassalle in brž sklene, da se hoče bojevati za njene pravice. Mnogo umazanega perila se je opralo v tej pravdi. Lassalle se ni ustrašil nobenega pripomočka. Podkupoval, zalezoval je na vse strani in naposled je res zmagal. A slabe strani njegovega značaja so se v teh umazanih spletkah pokazale tako silno, da ga celó njegovi prijatelji ne mo-

Samostan Camaldoli. (K spisu: „V albanskih gorah.“)

rejo opravičevati. Bernstein pravi¹⁾: „Učinkov v Hatzfeldovi pravdi se ni mogel Lassalle nikoli popolnoma oprostiti. Tega ne mislimo v ozkosrčnem smislu, morda z ozirom na njegove kasnejše ljubezenske spletke, marveč gledé na to, da je bil odslej vedno pripravljen odobravati vsako sredstvo in je porabljal, če mu je pomagalo za doseg

¹⁾ R. t. str. 23.

njegovih namenov. Tu mislimo na to, da je izgubil tisti čut za dostojnost, ki prepoveduje možu celó v najhujšem boju vsako stopinjo, ki je v nasprotju z načeli, ki jih zastopa. Zlasti se tu spominjamo, da je večkrat in najhujše ob žalostnem koncu svojega življenja izgubil dober vkus in npravno razsodnost.“

Po pravici torej lahko rečemo že z ozirom na navedena dejstva: Lassalle ni bil značaj.